

VOORLOPIG VERSLAG van de commissies van rapporteurs voor Sociale Zaken en voor Volksgezondheid omtrent het ontwerp van wet tot Algemene verzekering bijzondere ziektekosten (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten).

Algemeen

Zeer vele leden gaven te kennen in het algemeen grote waardering te hebben voor dit wetsontwerp, hetwelk, wet geworden, een schrijnende leemte in de sociale verzekering zal opvullen. Deze leden wilden hun erkentelijkheid betuigen jegens de ambtsvoorgangers van de bewindslieden — de heren Veldkamp, Bartels en Hoefnagels — onder wier verantwoordelijkheid dit wetsontwerp is ingediend, jegens de huidige bewindslieden, die dit voorstel in het Parlement verdedigden, alsmede jegens de ambtenaren die een zo belangrijk aandeel hebben gehad in de voorbereiding van de thans voorgestelde regeling.

Velen der in het vorenstaande aan het woord zijnde leden beschouwden het in deze tijd van groeiende welvaart als een opdracht, dat aan de in lichamelijk en in geestelijk opzicht zwaksten zoveel mogelijk kansen worden geboden om, binnen het kader van hun begrensde mogelijkheden, aan het maatschappelijk leven deel te nemen.

De thans voorgestelde regeling kan, wet geworden, een belangrijke bijdrage betekenen tot menselijk geluk van de geestelijk en lichamelijk gehandicapten zelf, alsook van hen, die in eerste aanleg verantwoordelijk zijn voor het onderhoud en de verzorging van degenen, die zwaar in hun gezondheid getroffen zijn, en die hiervoor tot nu toe bijzonder zware financiële lasten moesten dragen.

Enige leden waren van mening, dat dit wetsontwerp beschouwd kan worden als het sluitstuk van de veelomvattende sociale voorzieningen die in Nederland bestaan.

Zij achtten het verheugend, dat in Nederland de sociale voorzieningen in het algemeen en de sociale voorzieningen op het terrein van de volksgezondheid in het bijzonder zo ver zijn ontwikkeld, dat gesproken kan worden van een zeer voraanstaande plaats die ons land in vergelijking met andere landen inneemt.

Voorts brachten deze leden in herinnering, dat bij de openbare beraadslaging omtrent dit wetsontwerp in de Tweede Kamer de heer Tilanus de hoop had uitgesproken, dat de Eerste Kamer in snelheid van behandelen de Tweede Kamer verre zou overtreffen (*Handelingen*, blz. 289, linkerkolom). In dit verband merkten deze leden op, dat vele in dit ontwerp aangebrachte wijzigingen een snelle behandeling wel moeilijk maken. Zij zouden dan ook gaarne vernemen, of de Regering eventueel bereid is bij zulke omvangrijke wetsontwerpen als dit de Eerste Kamer, ook door het plegen van periodiek tussentijds overleg, nader mondeling in te lichten, daar men dan geleidelijk met de facetten van zo'n omvangrijk wetsontwerp vertrouwd wordt gemaakt.

Vele andere leden verklaarden na de zeer uitvoerige behandeling van dit wetsontwerp aan de overzijde van het Bin-

nenhof zich tot enkele hoofdpunten betreffende de financiële en de medische aspecten te willen beperken. In dit verband merkten zij op, dat bij de behandeling van dit ontwerp de financiële problematiek met name een zwaar accent kreeg door de standpuntbepaling van de Minister t.a.v. de overheidsbijdrage in de financiering. Daardoor werd de Tweede Kamer in positie gedrongen waarbij weliswaar door amendering kon worden getracht in de voorgestelde wijze van financiering wijziging te brengen, maar waarbij door de onwrikbaarheid van het regeringsstandpunt slechts de keuze overbleef: óf ten gevolge van onvoldoende toezeggingen het verwerpen van het wetsvoorstel óf ondanks alle gebreken die het voorstel (nog) aankleven en de onvrede die in brede kring bestond over de wijze van financiering het voorstel toch maar aan te nemen. De Tweede Kamer heeft tot het laatste besloten.

De Eerste Kamer zou op dezelfde motieven, die voor de Tweede Kamer hebben gegolden, tot eenzelfde besluit kunnen komen, maar de aan het woord zijnde leden achtten het voor hun uiteindelijke standpuntbepaling noodzakelijk nog een aantal punten aan de orde te stellen.

In dit verband gaven deze leden te kennen een tegenstelling te zien tussen de gedetailleerde wijze, waarop de financiële en verzekeringstechnische aspecten van het wetsontwerp behandeld zijn en de weinig indringende wijze, waarop de geneeskundige consequenties zijn beschouwd. Hierdoor bleef naar hun mening een belangrijk vraagstuk onvoldoende besproken, waarop zij zich voorstelden verder in dit verslag in te gaan.

Het karakter der verzekering

Vele leden spraken er hun voldoening over uit, dat aan de thans ter goedkeuring aangeboden regeling het karakter van een volksverzekering is gegeven, omdat hierdoor de solidariteitsgedachte het best tot gelding komt. Dit verzekeringskarakter geeft bovendien een nauwe aansluiting aan het in ons land geldende patroon van het sociale verzekeringswezen, met name op het terrein van de gezondheidszorg.

Sommige leden stemden in met het doel van de wet om de niet-verzekerbare en niet te dragen risico's voor iedereen te verzekeren. Naar hun mening is echter het karakter van volksverzekering door de gekozen opzet in het gedrang gekomen. Dit met name door de uitbreiding van het verstrekkingenpakket ook tot *verzekerbare* risico's en door de overheveling van de premiebetaling door loontrekkenden naar de werkgever. Het is nu geen algemene (volks)verzekering meer, maar een werknemersverzekering geworden met een uitbreiding — maar dan op eigen kosten — tot de zelfstandigen. De aan het woord zijnde leden betreurden deze gang van zaken, vooral ook met het oog op de grote discrepantie in sociale zekerheid tussen loontrekkenden en zelfstandigen. Dit verschil wordt door dit wetsontwerp niet verminderd maar bestendig, hetgeen niet de opzet van een volksverzekering kan zijn.

Deze leden zouden een uiteenzetting door de bewindslieden op prijs stellen van de redenen, welke hebben geleid tot de voorgestelde lastenverdeling, welke de bestaande ongelijkheid in sociale rechtsbedeling tussen beide groepen accentueert, zeker wanneer de kosten, verbonden aan de uitvoering van het onderhavige wetsvoorstel, nadat dit tot wet zal zijn verheven, naar algemene verwachting sterk zullen stijgen.

Verscheidene leden verklaarden, dat het hen had bevreemd, dat voor de verzekerde arbeider de premieplicht op de werkgever wordt gelegd.

Erkenningenbeleid

Vele leden hadden met voldoening kennis genomen van de toezegging der Regering (*Handelingen*, blz. 306), dat zij een ruim en soepel erkenningsbeleid wil voeren.

Een aantal hunner echter achtte dit soepel erkenningsbeleid bezwaarlijk in overeenstemming te brengen met de vergrote aftrekpost voor 5500 patiënten in niet-erkende inrichtingen. Gaarne zouden zij vernemen, of de Regering bereids

in staat is criteria te noemen, die voor de individuele erkenningen zullen worden gehanteerd.

Is de zelfstandige beslissing, welke de Minister heeft ten aanzien van de erkenningen, wel goed hanteerbaar, gelet op de sobere bezetting van zijn inspectieapparaat, met name voor wat betreft de inspecties voor de geestelijke volksgezondheid?

Enige leden zouden gaarne nadere inlichtingen ontvangen met betrekking tot de Commissie Erkenningen. Deze commissie zal spoedig met haar werkzaamheden moeten beginnen. Deze leden wilden nog eens onderstrepen hetgeen bij de behandeling in de Tweede Kamer omtrent het erkenningenbeleid is gezegd (zie o.m. *Handelingen*, blz. 318). Een soepel erkenningenbeleid mag er intussen niet toe leiden, dat inrichtingen, die niet aan minimale normen vanuit een gezichtspunt van volksgezondheid voldoen, worden erkend. Daarmee is ook voor de toekomst het belang van de volksgezondheid niet gediend. Kunnen de bewindslieden toezeggen, dat deze normen zullen worden gehandhaafd?

Bijbetaling door verzekerden

Vele leden waren van oordeel, dat bij een volksverzekering, die voorziet in premiebetaling door alle burgers en die aan alle verzekerden in natura gelijke minimumrechten waarborgt, een bijbetalingsregeling niet in overeenstemming is met de verzekeringsgedachte.

Deze leden zouden gaarne nader het oordeel van de Regering vernemen met betrekking tot de bijbetaling, bedoeld in artikel 6, 2de lid, van het wetsontwerp.

Enkele leden stelden de volgende vragen.

Kan de Minister reeds mededelen, of het door hem aan de Ziekenfondsraad gevraagde advies inzake de kosten van opname in een „erkende” inrichting en de eventuele bijbetaling door patiënten eerlang kan worden tegemoet gezien? Zo ja, is dan thans reeds bij benadering bekend, hoeveel deze „bijbetaling” per dag zal bedragen?

Zou het wellicht aanbeveling verdienen een minimumvermogen van de betrokken patiënt vrij te laten, zoals thans reeds geschiedt bij toepassing van de Algemene Bijstandswet?

In verband met de vorenstaande vragen wezen deze leden erop, dat ingevolge artikel 6, lid 2, als voorwaarde *kan* worden gesteld, dat de verzekerde in de kosten bijdraagt en dat deze bijdrage niet voor alle verzekerden gelijk behoeft te zijn. Overweegt de Minister in de algemene maatregel van bestuur bepalingen te doen opnemen, analoog aan die betreffende de Rijksgroepsregelingen ingevolge de Algemene Bijstandswet?

Verstrekkingen

Enkele leden memoreerden, dat ingevolge artikel 8, lid 2, hij die niet is verzekerd als particulier of van rechtswege, zich tot het verkrijgen van aanspraken krachtens de A.W.Z. hetzij bij een ziektekostenverzekeraar, hetzij bij een ziekenfonds moet aanmelden. Deze zijn tot acceptatie *verplicht*. Deze leden vroegen zich af, of dit wel billijk is, aangezien de verzekeraars er dan ineens een „slecht risico” bij krijgen, waarvoor nimmer premie is betaald, en dat alleen een „stropenpost” is. Gaarne zouden zij hieromtrent een nadere uiteenzetting van de Minister ontvangen.

Dezelfde leden wezen erop, dat ingevolge artikel 10 bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regelen worden gesteld inzake verstrekkingen of vergoedingen, in of buiten Nederland verleend, in gevallen, waarin buiten de fondsen of verzekeraars om verstrekkingen zijn gedaan. Deze omstandigheden worden in de algemene maatregel van bestuur „nader omschreven”. Deze leden achtten het hier bepaalde niet geheel duidelijk en zij zouden dit gaarne nader toegelicht zien.

Voorts gaven de hier aan het woord zijnde leden als hun oordeel te kennen, dat de redactie van artikel 11 kan leiden tot een strop voor de „aangewezen ziekenfondsen of ziektekostenverzekeraars”. In verband hiermede vroegen zij, of deze mogen weigeren om te worden „aangewezen”.

Vervolgens stelden deze leden de vraag, op welke wijze het bepaalde in artikel 12 naar 's Ministers oordeel geëffectueerd

kan worden. De rechtspraak in Nederland is toch onafhankelijk. Moet de rechter dan in zijn vonnis tot veroordeling van betaling in geld aan de gelaedeerde een splitsing in de toewijzing van het gevorderde bedrag maken, c.q. meer toewijzen dan gevorderd wordt en de rest aan de „derde” (schadeverzekeraar, etc.) laten vergoeden? In de praktijk zal deze bepaling niet eenvoudig zijn na te leven.

Centralisatie van administratie en controle

Vele leden achtten de centralisatie van de administratie en van de controle, waartoe het ontwerp (artikel 15) de mogelijkheid opent, een aangelegenheid, die vraagt om uitvoerig bespraak. Naar hun mening wordt veelal te gemakkelijk gesteld, dat centralisatie tot de meest efficiënte uitvoering zal leiden. Zij vroegen er in dit verband met name de aandacht voor, dat de financiering van individuele gevallen moet steunen op een beoordeling, welke steeds gedecentraliseerd zal moeten plaatsvinden. Een gedegen studie omtrent dit vraagstuk zal kunnen uitmonden in een verantwoorde beslissing, of ten aanzien van bepaalde aspecten gecentraliseerde of gedecentraliseerde uitvoering als het meest efficiënt moet worden gekenmerkt.

Enkele leden vroegen, of de Ziekenfondsraad reeds advies heeft uitgebracht over de centralisering van de administratieve uitvoering der A.W.Z.

Financiering

Vele leden gaven tegen de achtergrond van de volksverzekeringsgedachte als hun oordeel te kennen, dat de financiële middelen tot dekking van de uitgaven ter zake van de A.W.Z. bij voorkeur dienen te worden verkregen door middel van premiebetaling, waarbij een premie wordt geheven naar draagkracht met inachtneming van een bepaalde premiegrens, zoals gebruikelijk bij andere volksverzekeringen. Deze leden kunnen er zich wel mede verenigen, dat in een betrekkelijk lange aanloopperiode van de A.W.Z. een bijdrage wordt verleend door de Overheid, te meer, daar na de totstandkoming der wet de uitgaven op grond van de Algemene Bijstandswet aanmerkelijk zullen verminderen. Zowel de kabinetswisseling als de inmiddels veranderde financieel-economische omstandigheden in ons land hebben ertoe geleid, dat in het wetsontwerp met betrekking tot de financiering van de hieruit voortvloeiende kosten een duidelijke beleidslijn heeft ontbroken.

Het vraagstuk van de kostenbewaking, dat in het overleg tussen de Regering en de Tweede Kamer bij herhaling ter sprake is gebracht, verdient naar de mening van deze leden nog een nadere verduidelijking. Met name was het de leden, hier aan het woord, niet duidelijk, of een Wet Ziekenhuisbouw tot het door de Regering gewenste effect kan leiden, tenzij in deze wet behalve aan bouwaspecten ook aandacht wordt geschonken aan de totaliteit van het kostenvraagstuk, de functie der ziekenhuizen en inrichtingen, coördinatievraagstukken e.d.

Vele andere leden herinnerden eraan, dat, hoewel de Minister zich bereid heeft verklaard met de volksvertegenwoordiging over de uitvoering der wet overleg te plegen, hij reeds bij voorbaat heeft uitgesloten, dat daarbij de overheidsbijdrage voor 1969 (bij ongewijzigde omstandigheden) aan de orde kan komen (*Handelingen*, blz. 323, linkerkolom).

De Tweede Kamer dacht er anders over, getuige het aannemen van de motie-Van Leeuwen. Daarbij is nadrukkelijk de verhouding van overheidsbijdrage en premiebetaling in het geding, waarbij het tegengaan van een verdere verzwaring van de premielast voorop staat. Op een vraag van de heer Den Uyl „dus dat betekent, dat u de motie naast u neerlegt?” antwoordde de Minister „dat een ervaren lid van het parlement als de heer Den Uyl dit wel zou hebben begrepen”.

Een aantal der in het vorenstaande aan het woord zijnde leden, met minder parlementaire ervaring dan de heer Den Uyl, zou het op prijs stellen als de Minister zich ten aanzien van de gestelde vraag nader zou willen verklaren.

Is, zo vroegen deze leden, de Minister nu nog van mening, dat hij bij een zo duidelijke uitspraak als de motie-Van Leeuwen bevat, moet persisteren bij zijn standpunt, dat in het overleg

met de vaste commissie uit de Tweede Kamer niet de mogelijkheid besloten kan liggen om tot een andere regeling van de financiering voor 1969 te komen? De aan het woord zijnde leden waren van mening, dat dit probleem nader door de Minister en het kabinet moet worden bezien.

Indien dit tot gevolg zou hebben, dat vóór de begrotingsbehandeling 1969 alsnog een overleg op basis van de motie-Van Leeuwen zou kunnen plaatsvinden, dan zou:

— de Minister de Tweede Kamer kunnen uitnodigen met amendementen en voorstellen voor de begroting te komen;

— het gesprek met de vaste commissie ook kunnen gaan over mogelijke verschuivingen in het pakket van verstrekkingen;

— mede aan de hand van het S.E.R.-onderzoek (commissie-Vos) wellicht een duidelijker inzicht bestaan in de verdeling van de totale premielast voor de sociale verzekering;

— tevens het vraagstuk van de eigen bijdrage onder de loep kunnen worden genomen;

— het vraagstuk van een vast bedrag of een percentage na onderzoek opnieuw kunnen worden besproken;

— doordat dan inmiddels nadere gegevens bekend kunnen zijn over de bedragen, die in de toekomst zouden moeten worden gevoteerd voor de Bijstandswet, indien de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten niet in werking zou zijn getreden, duidelijker komen vast te staan, welke betekenis de overheidsbijdrage in het ene en welke zij in het andere geval heeft;

— kortom, de mogelijkheid bestaan om opnieuw vast te stellen welk deel van de algemene middelen Regering en parlement bereid zijn ter beschikking te stellen voor de uitvoering van deze wet, waarvan de noodzakelijkheid algemeen wordt onderschreven.

Verscheidene leden hadden ernstig bezwaar tegen het bevriezen voor een aantal jaren van de rijksbijdrage in de kosten. Waar de besparingen voor de publieke kas na de invoering dezer regeling ieder jaar zullen stijgen, zou huns inziens een proportionele stijging van de rijksbijdrage gerechtvaardigd zijn. Nu de Regering het onmogelijk acht dit in de wet vast te leggen, ware het juistere geweest een regeling te treffen, waarbij telkenjare de rijksbijdrage voor het komende jaar wordt vastgesteld.

Enige leden meenden, dat er, ook indien rekening wordt gehouden met de gelden, die op grond van de Algemene Bijstandswet minder zullen behoeven te worden uitgekeerd, zo de uitkeringen volgens de voorgestelde regeling, wet geworden, geleidelijk beschikbaar zullen komen en indien rekening gehouden wordt met vermindering van de bedragen uit anderen hoofde, sprake zal zijn van een manco aan beschikbare middelen, want dit wetsontwerp zal, vermoedelijk in nog sneller tempo dan nu wordt gedacht, buitengewoon veel geld gaan vragen. Zij zouden gaarne hierover nog nader worden ingelicht. Voorhands waren zij van oordeel, dat niet ontkomen zal kunnen worden aan het opstellen van een prioriteitenschema binnen het geheel van de sociale voorzieningen. Nu ook met krappe financiële middelen voor de intra-murale voorzieningen op het terrein van de uitkeringen een begin wordt gemaakt en nu de extra-murale voorzieningen op het terrein van de volksgezondheid tot een later tijdstip verschoven moeten worden, vroegen de hier aan het woord zijnde leden — omdat de bewindsman niet wil ontraden de kinderbijslag voor het eerste kind te bevriezen —, of het mogelijk is, dat hierin verder wordt gegaan en met name de gelden voor de uitvoering der wet, al naar gelang dit nodig is, beschikbaar komen door de uitkeringen volgens de Kinderbijslagwet tot nog kleinere proporties terug te brengen. Ook andere sociale voorzieningen zullen h.i. bij de vaststelling van eventuele verschuivingen niet buiten beschouwing mogen blijven.

Enkele leden stelden de vraag, of de Minister van mening is, dat het thans aangenomen premiepercentage van 0,4 ook bij een minder sterke stijging van de loonindex dan die, welke de laatste drie jaren gemiddeld heeft plaatsgevonden, toereikend zal zijn om het verstrekkingenpakket dezer verzekering te garanderen, zonder dat uit de algemene middelen meer dan f 475 mln. per jaar zal moeten worden bijgepast. Zo ja, houdt dit dan in, dat de Minister voorziet, dat de reële kostenontwikkeling der verzekering geen al te grote opwaartse druk zal ondervinden?

Dezelfde leden verklaarden tegenstander te zijn van de in artikel 18 bedoelde indexering van de rijksbijdrage, daar dit naar hun mening de inflatoire ontwikkeling bevordert op dezelfde wijze als de a.o.w. dit thans reeds doet. Bij krimpende belastingopbrengsten en stijgende prijzen kan dit tot voortdurend groter wordende spanningen in het overheidsbudget leiden. Deze leden zouden het juist geacht hebben, indien de rijksbijdrage zou zijn gefixeerd op een bepaald bedrag, dat eventueel bij wet zou kunnen worden gewijzigd. Deze leden achtten dit belangrijk, daar dan via de financiering een indirecte parlementaire controle op de verstrekkingen plaatsvindt.

De Sociaal-Economische Raad is, hoe men er ook over moge denken, geen gekozen volksvertegenwoordiging.

Dezelfde leden vroegen, waarom er (artikel 19) geen premieplicht is voor de boven 65-jarigen? Juist deze groep zal bij uitstek op deze wet zijn aangewezen. Bovendien valt dan in de toekomst 12 pct. der bevolking buiten de premieplicht, waardoor het draagvlak verkleind wordt.

Vele leden betreurden het eveneens, dat bejaarden zijn vrijgesteld van premiebetaling. Dit echter zo zijnde, achtten deze leden bijbetaling door de groep bejaarden te verdedigen. Het zou hun juist voorkomen, indien voor de bejaarden geen uitzonderingssituatie was gecreëerd, van deze groep premie zou zijn geheven en deze premiebetaling zou zijn gecompenseerd in de A.O.W.-uitkering.

Uitvoering der wet en organen

Vele leden hadden met instemming kennis genomen van het standpunt van de Regering (*Handelingen* dezer zitting, blz. 303, rechterkolom) de taak van het Centraal Orgaan Ziekenhuistarieven uit te breiden tot verpleegtehuizen, zwakzinnigeninrichtingen en andere inrichtingen, welke zullen vallen onder de werking van de voorgestelde regeling, nadat deze tot wet zal zijn verheven. In dit verband stelden deze leden de vraag, of naar het oordeel der Regering de samenstelling van het Centraal Orgaan Ziekenhuistarieven geen wijziging zal dienen te ondergaan in dier voege, dat ook de eerderbedoelde inrichtingen daarin vertegenwoordigd zullen zijn.

Voorts zouden de hier aan het woord zijnde leden gaarne vernemen, of de wijziging van de taak van het Centraal Orgaan Ziekenhuistarieven aanleiding geeft tot uitbreiding van de bevoegdheden van dit orgaan en, zo ja, aan welke bevoegdheden te dezer zake wordt gedacht.

Vele andere leden had het bevreemd, dat de Minister in antwoord op een vraag van de heer Maenen in de Tweede Kamer mededeelde, bereid te zijn regelmatig en tijdig overleg te plegen over de verdere ontwikkeling van de wet, maar iets later (*Handelingen*, blz. 323, rechterkolom) een termijn stelt van „binnen twee jaar”, waarin met deze wet enige ervaring kan zijn opgedaan. In dit verband vroegen deze leden, of de Minister in het geval van duidelijk optredende knelpunten bereid is deze zo snel mogelijk weg te nemen en bij eventuele adviesaanvragen ter zake aan te dringen op adviezen op korte termijn. Te dezen wezen de hier aan het woord zijnde leden op hetgeen de Minister bij de openbare beraadslaging in de Tweede Kamer had medegedeeld: „Wanneer deze wet straks eindelijk in werking treedt, zullen wij zien, hoeveel er nog aan ontbreekt en hoeveel mensen wij met elkaar nog niet kunnen helpen, die toch wel aanspraak maken op onze hulp.” (*Handelingen*, blz. 295, rechterkolom).

Voorts herinnerden deze leden eraan, dat de Minister zich enige malen bereid heeft verklaard overleg te plegen met de desbetreffende commissie uit de Tweede Kamer over het in de toekomst te voeren beleid en eventueel wenselijk geachte wijzigingen. Deze leden achtten dit juist, daar toch niet voor alle zich voordoende moeilijkheden advies aan een adviesorgaan behoeft te worden gevraagd, hetgeen een vrij tijdroevende procedure zou zijn.

Enige leden vroegen, hoever de ziekenfondsen en de ziektekostenverzekeraars gevorderd zijn in een samenwerking ten opzichte van de medische controle.

Medische aspecten

Vele leden hadden met voldoening kennis genomen van de mededeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid (*Handelingen*, blz. 302), dat in de toekomst in toenemende mate aandacht zal moeten worden geschonken aan een juiste afstemming van de extra-murale zorg op de intra-murale zorg en omgekeerd. Is de Minister in dit verband ook bereid initiatieven te bevorderen en de uitvoering hiervan financieel mogelijk te maken, die met name een nauwere coördinatie binnen het kader van de extra-murale zorg op het terrein van de geestelijke gezondheidszorg, waar thans nog vele lacunes kunnen worden vastgesteld en coördinatie slechts moeizaam tot stand komt, bewerkstelligen?

Vele andere leden, die eerder in dit verslag reeds als hun mening te kennen hadden gegeven, dat de geneeskundige consequenties van dit wetsontwerp bij de behandeling in de Tweede Kamer onvoldoende tot hun recht waren gekomen, meenden dat aanvankelijk de verwachting gerechtvaardigd was, dat de voorgestelde regeling een aanvaardbaar evenwicht zou kunnen verzekeren tussen de mogelijkheden voor opname van patiënten en de voorzieningen te hunnen behoeve in de maatschappij. Door de vele wijzigingen en beperkingen, die het ontwerp heeft ondergaan en vooral door de van de zijde der Regering gemaakte restricties ten aanzien van de uitvoering, moet thans gevreesd worden, dat het bedoelde evenwicht ernstig verstoord zal worden. Wordt hierdoor niet een weg geopend voor een ontwikkeling, tegengesteld aan die, welke uit een oogpunt van modern volksgezondheidsbeleid noodzakelijk geacht moet worden?

Enige leden herinnerden eraan, dat zij bij de behandeling van de Rijksbegroting voor 1962 reeds hadden gevraagd de sociale wetgeving uit te breiden met het treffen van voorzieningen voor de noden van patiënten in de extra-murale sector. In dit wetsontwerp is voorrang verleend aan het regelen van de intra-murale voorzieningen. Deze leden achtten dan ook de vierde nota van wijzigingen — waarin naar hun mening terecht de mogelijkheid om de extra-murale zorg in het verstrekkingenpakket van de A.W.Z. op te nemen is geopend — een zeer belangrijke verbetering van het oorspronkelijke wetsontwerp. Zij spraken de hoop uit, dat dit type verstrekkingen zo spoedig als dit medisch, technisch en financieel mogelijk is in dit verstrekkingenpakket zal worden opgenomen.

Kan de Regering mededelen, of het de bedoeling is met deze extra-murale voorzieningen spoed te betrachten, nu bij de uitvoering der wet voor de intra-murale voorzieningen de gelden moeizaam beschikbaar zullen komen?

Vastgesteld 21 november 1967.

De commissie van rapporteurs voor Sociale Zaken:

MIDDELHUIS

STEENKAMP

KLOOS

VAN WINGERDEN

(Voorzitter)

LOUWES

DE GAAY FORTMAN

GEUZE

VAN PELT

DE GROOTE

VAN OMMEREN-

AVERINK.

De commissie van rapporteurs voor Volksgezondheid:

VUYLSTEKE

VUGTS

QUERIDO (Voorzitter)

TJEENK WILLINK

LOUWES

DE GAAY FORTMAN

KRANENBURG

VAN PELT

SNOEK

VAN OMMEREN-

AVERINK.